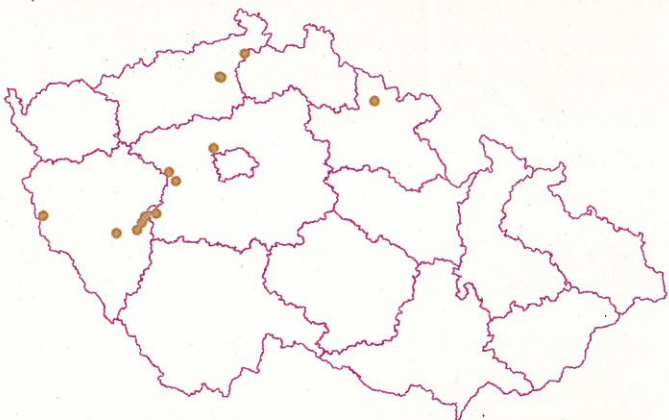

Lokality s výskytem raka kamenáče

Nositelům projektu je DAPHNE ČR – Institut aplikované ekologie. Informace o tomto projektu lze nalézt na webových stránkách Koalice.

Cílem je ustanovit funkční a dlouhodobě udržitelný program spolupráce nestátních neziskových organizací při praktické ochraně lokalit soustavy Natura 2000. V rámci projektu věnujeme pozornost lokalitám postiženým změnou hospodaření nebo absencí managementu.

Členské organizace Koalice sledují v České republice celkem 50 vybraných lokalit. Je zjišťován výskyt předmětů ochrany, jsou navrhovány zásady vhodného managementu a zpřístupňovány informace určené veřejnosti.

Rak kamenáč *Austropotamobius torrentium*

O Koalici

Neformální sdružení Koalice nevládních organizací pro Naturu 2000 působí v České republice již od roku 2003. V současnosti Koalici tvoří 18 aktivních členských organizací, které v rámci svých možností spolupracují v otázkách týkajících se Natury 2000. Členství v Koalici je otevřené pro všechny NNO, jež chtějí přispět k ochraně Natury 2000.

www.koalicepronaturu.cz

O projektu

Koalice v současné době realizuje projekt "Posílení role NNO při ochraně soustavy Natura 2000", podpořený grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti. Projekt probíhá od července 2008 do června 2010.

Kontakt

Mgr. Lenka Vokasová
DAPHNE ČR - Institut aplikované ekologie

Husova 45, 370 05 České Budějovice
tel.: +420 602 750 309
e-mail: lenka.vokasova@daphne.cz

www.daphne.cz
www.koalicepronaturu.cz

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.

Rak kamenáč

Austropotamobius torrentium

Rak kamenáč je náš nejmenší rak. Je považován za symbol čistoty potoků a řek, ale překvapivě se s ním můžeme setkat i v poměrně znečištěných tocích. Citlivější než na čistotu vody je totiž na nešetrné zásahy do koryt vodních toků, které hrubě narušují jeho přirozené prostředí.

Jak raka kamenáče poznám

Rak kamenáč je malý rak, který může být zaměněn s menšími jedinci jiných raků – dorůstá délka kolem 10 cm. Kromě velikosti se odlišuje i několika výraznými znaky: svrchní strana těla je šedohnědá až šedozelená, naopak břišní strana je světlá, klepeta a nohy špinavě bílé. Kloub mohutných, drsných klepet je načervenalý. Samice mají menší klepeta a širší zadeček.

Rak kamenáč má díky svému menší velikosti nižší plodnost, samice nosí 50 až 100 vajíček. Raci se páří a kladou vajíčka na podzim a larvy se líhnou podle teploty od května do července.

Přibližně ve dvou týdnech se mladí jedinci poprvé svlékají a poté se ještě krátce přidržují na břišních nožkách samice.

Pohlavně dospělí jsou v 3. až 4. roce života. Raci se živí drobnými vodními bezobratlými, mrtvými živočichy a rostlinami.

Rak kamenáč zpravidla obývá zejména čisté horní partie potoků, ale najdeme jej i v nížinách. Vyhledává toky s kamenitým nebo šterkovým dnem, úkryty hledá nejčastěji pod kameny, v kořenových systémech stromů a pod podezletými břehy. Umí si ale hloubit i nory v jílovitých březích.

Kde lze raka kamenáče nalézt

Tento druh se vyskytuje především v jižních částech Evropy a ve střední a východní Evropě. V České republice se s ním v současné době můžeme setkat na Plzeňsku, Příbramsku, Křivoklátsku a v Českém lese. Izolované populace přežívají na Kladensku, v Českém středohoří a v Krkonoších. Na Moravě se nevyskytuje.

Pro zachování druhu

Má-li rak kamenáč v našich vodách přežít, je nezbytné důsledně chránit jeho biotop, zejména:

- zabránit nevhodným zásahům do vodních toků,
- zajistit čistotu vod,
- chránit je před nákazou račím morem, zejména při přenosu ryb mezi lokalitami a při případných záchranných transferech a výzkumech
- monitorovat, a v případě, že je to možné, i omezovat výskyt nepůvodních druhů raků, kteří jsou hlavními přenašeči račího moru (sami jsou vůči tomuto onemocnění vysoce odolní).
- zabránit nadměrné predaci způsobené nepřírodními rybí obsádkou i nepůvodními predátory, hlavně norkem americkým,

Jak raka kamenáče chráníme

Rak kamenáč je zařazen mezi kriticky ohrožené druhy. Patří i mezi druhy uvedené v evropské směrnici o stanovištích a je chráněn Naturou 2000.

Kde si mohu najít další informace